

Profildata

Udgangsmateriale	Smeltevandssand over smeltevandssler
Dræningsklasse	Veldrænet
Grundvandsdybde	> 182 cm
Profildybde	140 cm
Vandforsyningsgrad	7
Næringsstofniveau	2
Lokalitetsklasse	42
USDA-klassifikation	Udipsamment
WRB-klassifikation	Arenic Umbrisol
JB nr.	1

Lokalitetsdata

Kortblad	1114 IVNV
UTM-koordinat	458 6221
Lokalitet	Lybæk
Kote	5 m
Landskabstype	Bakkeø
Beliggenhed	Midt på skråning
Hældning	0 - 1 °
Vegetation	Græs
Temp. (årsgns.)	7,5 °C
Nedbør, år	850 mm
Nedbør, vækstsæson	400 mm

Profilen ligger midt på hældende bakke på bakkeø og er dannet på aflejringer af smeltevandssand. Profilet er med pløjelag og præget af podsoldannelse. Jorden er veldrænet.

Øverst er en mørk, humusholdig Ap-horisont på 30 cm, hvor tykkelsen er resultatet af pløjning. Herunder ses en 17 cm tyk, grå og humusholdig E-horisont. Under denne følger en brunlig gul, humusfattig Bs-horisont på 34 cm. Herefter kom-

mer en blegbrun og humusfattig 24 cm tyk Cg1-horisont med svagt udviklet fragipan. Cg1-horisonten er præget af rød farvning som følge af midlertidig grundvandsmætning. Når horisonten er vandmættet, vil der p.g.a. iltfattige betingelser sker en opløsning af jern, som genudfældes, når vandet forsvinder, og der atter kommer ilt til stede. Under Cg1-horisonten ses 2Cg2-horisonten, der er lys brunlig grå og humusfattig. Horisonten er præget af røde og afblegede pletter. Disse

tyder på en mere permanent vandmætning. Teksturen er i Ap-horisonten svagt lerholdigt siltet mellemsand, i E-horisonten lerholdigt siltet sand, der går over i svagt lerholdigt groft mellemsand i Bs- og Cg1-horisonterne. I bunden af profilet findes siltet ler.

Dybereliggende grundvand kan være gavnligt for træernes vækst. Rødder er observeret til 47 cm.

Horisontbeskrivelse**Ap (0 - 30 cm):**

Meget mørk grå (10YR 3/1 f) svagt lerholdigt siltet mellemsand; humusholdig; svag subangulær struktur; meget sprød konsistens; indeholder jordbrugskalk overvejende som noder; meget hyppigt forekommende fine rødder; horisontgrænsen er abrupt og bølget.

E (30 - 47 cm):

Grå (10YR 5/1 f) lerholdigt siltet sand; få pletter af farven gullig rød (5YR 4/6 f), pletterne er fine, lodret stribede; humusholdig; meget svag subangulær struktur; meget sprød konsistens; få fine rødder; horisontgrænsen er abrupt og jævn.

Bs (47 - 81 cm):

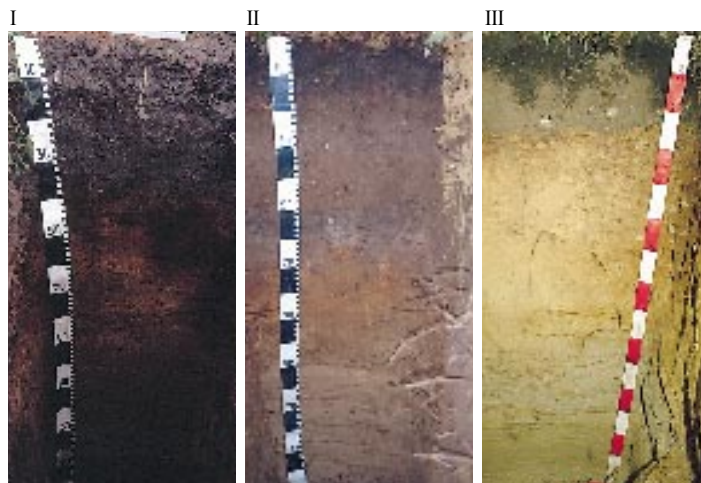
Brunlig gul (10YR 6/6 f) svagt lerholdigt groft mellemsand; en del pletter af farven gullig rød (5YR 5/8 f), pletterne er fine, lodret stribede; desuden findes pletter med farven gullig brun (10YR 5/6 f); gleypletter på brunlig eller gullig bund; humusfattig; meget svag subangulær struktur; meget sprød konsistens; horisontgrænsen er klar og bølget.

Cg1 (81 - 105 cm):

Blegbrun (10YR 6/3 f) svagt lerholdigt groft mellemsand; få pletter af farven brunlig gul (10YR 6/6 f), pletterne er store, brogede; desuden findes pletter med farven gullig brun (10YR 5/4 f); gleypletter på brunlig eller gullig bund; humusfattig; meget svag subangulær struktur; meget sprød konsistens; meget få, små, overvejende afrundede sten; kontinuert fragipan; horisontgrænsen er abrupt og bølget.

2Cg2 (105 - cm):

Lys brunlig grå (2,5Y 6/2 f) siltet ler; mange pletter af farven kraftig brun (7,5YR 5/6 f), pletterne er store, brogede; pletter på grålig eller blålig bund; humusfattig; moderat fin angulær struktur; sprød konsistens.

Horisont		Kornstørrelse %								Org. stof	Kalk	C	N	C/N	pH		Vol. vægt
		Ler	Silt		Fin-sand	Mellem-sand		Grov-sand	Grus						CaCl ₂	H ₂ O	
Navn	Dybde	<2µm	2-20µm	20-63µm	63-125µm	125-200µm	200-500µm	500-2000µm	>2 mm	%	%	%	%			g/cm ³	
Ap	0-30	4	3	10	21	18	39	5	<10	2,7	0	1,58	0,110	14,4	4,8	5,5	1,52
E	30-47	5	2	7	21	17	43	4	<10	1,6	0	0,94	0,059	15,9	4,8	5,5	1,54
Bs	47-81	4	1	5	24	19	45	2	<10	0,5	0	0,29			4,8	5,5	1,50
Cg1	81-105	3	1	1	7	11	69	9	<10	0,2	0	0,12			4,7	5,3	1,56
2Cg2	105-140	21	18	26	20	6	8	1	<10	0,4	0	0,23			4,1	5,0	1,60

Horisont		Ombyttelige ioner (cmol+ kg ⁻¹)							Base mætn.	PTV	RZK
Navn	Dybde	Ca	Mg	K	Na	Total baser	Sure ioner	CEC	%	%	mm
Ap	0-30									17	51
E	30-47									16	28
Bs1	47-81									12	39
Cg1	81-105									15	36
2Cg2	105-140									28	97
Total til 100 cm kg ha ⁻¹											147
Total til 160 cm kg ha ⁻¹											306
Næringsniveau											

	Vandforsyningsgrad når nedbør i vækstsæsonen maj-okt er:		
Roddybde	<350 mm	350-450 mm	>450 mm
Til 100 cm	Altid type 7, da der er vandpåvirkning i 80 - 160 cm		
Til 160 cm			

Profilvarianter

Profiler af denne type har ingen rodrumsbegrænsende faktorer over de grundvandspåvirkede horisonter.

Profiler i denne vandforsyningsgrad er alle udsat for grundvandspåvirkning mellem 80 og 160 cm's dybde (I - III). På alle varianterne kan i bunden ses horisonter med afblegede blålige (II og III) eller grålige (II) farver. Disse horisonter er udsat for længerevarende vandmætning, der medfører en opløsning og fjernelse af jern. Over disse afblegede horisonter ses horisonter med rødpletning (I og II), som stammer fra udfældet jern. Disse rødpletninger indikerer midlertidigt vandmættede betingelser.

Træartsvalg og skovdyrkning

Vandforsyningen er middellav, men kan forbedres noget af nedsivningsvand, der tidvis staves dybt i profilet, så vandforsyningen bliver (7). Det har betydning, fordi vækstperioden normalt præges af relativ vandmangel. Der er beskrevet en fragipan i 92 cm's dybde, som bliver hård ved udtørring og er svært gennemtrængelig for rødder. Næringsstofforsyningen må vurderes på baggrund af pH og tekstur. Indholdet af silt og finsand giver basis for en vis forvitring. pH er ca. 5.5 i pløjelaget som følge af kalkning, men lavere i større dybde, hvilket tyder på en forsøringsrisiko. Mange træarter som eg, skovfyr, grandis og ædelgran kan forbedre deres vandhusholdning i situationer med kritisk vandforsyning i kraft af dybtgående rødder ned i fugtigere horisonter. Sitkagran og rødgran kan udvikle dybere rodsystemer end på tørre jorde, når grundvand er inden for rækkevidde. Bøg, lind og

ask vil også kunne trives, hvis de fx. etableres efter en forkultur, men vækstydelser vil være begrænset pga. en formodet lav næringsstofforsyning. Risikoen for skader ved kortvarig tørke i forbindelse med nykultur er moderat, idet pløjelaget er tykt og har en ganske god rodzonekapacitet.